

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:
LÉVA, KAZINCZY-UTCA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre K. 5.
Fél évre " 2.50
Negyed évre " 1.25
Egyes példány 10 fillérért kapható:
SCHULCZ IGNACZ LAPTULAJDONOSNAL.

Nyilttéri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

Közjogi és gazdasági érzék a kamarákban.

Böles s helyes gondolat volt az Országos Magyar Gazdasági Egyesület vezetősége részéről az, hogy a rendes szokástól eltérőleg egy nagy és a magyar nemzet összességét gazdaságilag és alkotmányjogilag egyaránt érdeklő kérdésben kikérte a magyarországi kereskedelmi és iparkamarák együttes közremunkálását. Ezt a parlamenti és gazdasági viszonyok által szükségessé tett kooperációt a kamarák részéről az OMGE abból az alkalomból vélte szükségesnek megalapozni, hogy a Vekerle kormány távozásával és a Khuen regime életbeléptével annak a veszedelme mutatkozott, hogy rendeleti úton léptetik életbe a román szerződést és időközben megkötetvén a szerb szerződés is az is ezen az úton fog életbeléptetni. Ha még hozzáveszük ehhez, hogy Ausztriában nagy elhajtandóság a magyar közgazdaságnak csak ártható argentiniai szerződés megkötésére és számolunk azzal, hogy mikor a nemzet belkiismerete csak a sajtóban állhatkozhatik meg s ennek a megállhatkozásnak nincs meg az a akciója, mintha az a nemzet szeres akarát képviselő törvényhozásban juthatna kifejezésre: tisztában vagyunk azzal, hogy az OMGE hazafias és kiváló missiót végzett

akkor, midőn a zavaros politikai viszonyok idején az egész ország gazdasági szervezett közvéleményét szólította sorompóba annak a megakadályozására hogy az országot sem gazdasági, sem alkotmányjogi sérelem ne érje.

Ez a hazafias érzés szülte akció úgy látszik megtörte a kamarákon. Azok a szervezett érdekképviseletek, a melyek minden lehető alkalommal felemelték szavokat a nemzet soha el nem homályosított és el sem homályosítható gazdasági önrendelkezésének a sokszor felesleges bizonyítására: most más hurokat pengetnek.

Igy a debreceni, a pécsi, a nagyváradai és a soproni kamarák az OMGE megkeresése kapcsán hozott határozataikban nem csak nem tartják szükségesnek a rendeleti úton való életbeléptetés ellen tiltakozni, de könnyen kapható kormány által könnyen megérthető madárnyelven egyenesen arra biztatják Khuen Héderváryékat, hogy ne rendeljék alá a célszerűséget az alkotmányos formásoknak. A debreceni kamara például hivatkozván az ipar és kereskedelem szorongatott érdekeire, a célszerűség főtörvényeit hirdeti irányt szabóknak. Hát ez a mai züllött viszonyok között bizony nem jelent egyebet, mint felhívást, bátorítást alkotmányosság elkövetésére.

Igazán jó szerenese ennek a boldogtalan országnak, hogy kereskedelmi és iparkamaráinak ilyen cinikus alkotmányos felfogása mellett vannak kívül a magyar alkotmányok védelmezői is. Így a román király számol a magyar politikai viszonyokkal és az immár megkötött kereskedelmi szerződés életbeléptetésére hat havi haladékot ad. A közös külügyi kormány, a mely a szerződés mögött áll, egész tekintélyét latba vetette, hogy ezt a haladékot Romániától kieszközölje a király, a kinek mint osztrák császárnak nagy érdeke lett volna, hogy a birodalma másik felében meghozott felhatalmazási törvény alapján léptetessék életbe a román szerződés, mindmegganyian tisztelben akarják tartani a magyar alkotmány tiltó rendelkezését, csakis a kereskedelmi és iparkamarák sietnek.

De hova visz ez a sietős út. Im már zsákutcában vannak a kamarák. Sem a magyar, sem a közös kormány, sőt még a román kormány sines velök egy véleményen, mert mind belátja, hogy ezeket a szerződéseket nem lehet becsémpészni. Ezeket csakis törvényesíteni lehet, úgy, a mint azt az OMGE alkotmányos formák között követeli.

A kamaráknak ezzel az együttes és egészen egy nyomon indult akciója bevilágít abba a gondolat

KOESTLIN

teasütemény és cakes!

HORNIMAN-TEA

a világ legjobb teája!

BAKER

eredeti angol töltésű jamaika rum!

E három, legjobbnak elismert cikk egy csésze izletes teához

Kertész Lajosnál kapható Léván.

körbe, a mely ezeket a szervezeteiket körülveszi. Rideg önzés, alkotmányos érzület akkor, a mikor azzal némely népszerűségi fáklyákat lehet lobogtatni, nagy jelszavak a képviselt érdekkörök képzeleti védelmére, de semmi abból a belső tartalomból, a mely a gazdasági érdekképviseletet át kell hatnia ebben az országban. Soha, sem egy francia, sem egy angol kereskedelmi és ipari érdekképviselet nem jut abba a helyzetbe, hogy alkotmányjogi kérdésben adja le szavazatát, a kereskedelmi és iparkamarák nálunk most ebben a helyzetben voltak: viseljük a votum súlyát.

A lévai pénzügyintézetek jótékonyasága.

A lévai pénzügyintézetek üzletelveik lezárása után a nyereségek felosztása alkalmával, bizonyos összeget szánnak jótékonycélokra is és tagadhatatlan, hogy ezek a jelentékeny adományok mindenesetre elősegítik szép és nemes hivatást teljesítő jótékony intézményeinknek gyarapodását. Csak köszönet és hála illetheti őket ezekért a járulékokért, melyek egy nagy jótékonyasági tőke rendes évi kamataul is beválnak.

Ha azonban mélyebben kutatjuk a dolgokat és az eredmények szempontjából is megvizsgáljuk a pénzügyintézetek ez üdvös támogatásának jelentőségét, okvetlenül arra a

felfedezésre kell jutnunk, hogy a különböző egyesületek és testületek között szétosztott adományok ha nyujtanak is némi anyagi segílyt, nagy célok elérésére semmiesetre sem alkalmasak. Ötven korona egyik egyesületnek, száz korona a másiknak, harminc korona a harmadiknak, tíz koronának, húsz koronának a negyediknek, ötödiknek, ez adományok, amint látjuk, szétforgácsolódnak anélkül, hogy a momontán segítség eszközésén kívül használhatók volnának nagyobb szabású jótékonyasági intézmények kiépítésére.

Egységes cél szolgálatába kell állítani jótékonyasági erőinket, ha kézzelfogható eredményeket akarunk fölmutatni, melyek igazán javára váljanak a nagy közérdeknek. Ennek a megvalósítása végett rendkívül üdvös dolog volna, ha városunk (esetleg vármegyénk) pénzügyintézetei összes különböző testületeknek szánt évi adományait minden évben közös megegyezéssel egy jótékonyasági intézmény fejlesztésére fordítanák, míg az olyan szilárd bázisra tenne szert, hogy önmagában is, minden külső támasz nélkül is betudná tölteni feladatát. Azután jöhetne a másik testületnek, a harmadiknak támogatása — egyenként.

Ez a magasabb szempont, szemre talán nem elég tetszetős, de eredményeiben annál hasznosabb és ha a statisztika adataiból megtudjuk, hogy a vidéki pénzügyintézetek nyereségeikből évenként egymilliókét-száz-ezer koronát fordítanak közcélokra, megíthetjük, hogy egységes és célszerű tervek szerint, tudatosan felhasználott összegekkel a köznyomor és kulturátlanság átkát inkább tudnók városunkról, elhárítani, mint amennyit segítünk különböző testületek között szétosztott kisebb adományok által.

Métely.

Beszterce-Naszód vármegye legújabb szabályrendeletet alkotott melyben a 15 évesnél fiatalabb egyéneknek a dohányzást megtiltja. Ugyszintén 100 korona bírság terhe alatt megtiltja a kereskedőknek, hogy a jelzett kornál fiatalabbaknak gyufát, dohányt vagy pedig szivart eladjanak.

Ennyit e szabályrendeletéről, melyet a humanismus diktált s melynek eszméjét Angolországból fujdogálta hozzánk a modern kor szellője. Sokak szerint a dohányzás még a felnőttekre is, káros hatással van; azonban tény az, hogy a fejlődés stádiumában lévő ifjúra valóban az s azért a szülőknél kívül az egész társadalomnak s a hatóságoknak nem csak emberbaráti, hanem hazafias kötelessége is a jövő generációt a degeneráció karjaiból kiragadni.

Azonban a nemes példának kell legyen követői is legyenek és mástéren is. Mert a dohányzásnál nagyobb veszély fenyegeti az ifjúságnak nem csak testét, hanem a lelkét is megmételvező Nick Carterek, a Nobody féle izgató, idegölő rémregények olvasása, által melyek sajnos, már annyi ifjú idegét örölték meg.

A lapok igen gyakran hozzák hogy az ily rémregények olvasása egyes ifjakat kalandos vágayakra ösztökélt (ez már nálunk Léván is megtörtént) a másiknak elméje borult el tőle s a harmadik az az előbbinél még talán jobban járt: öngyilkossá lett, mert nem adódott neki alkalma a Nick-Carteréhez hasonló kalandokban résztvehetni.

Ne mosolyogják meg kérem: ez idővel igen nagy veszedelemmé növi ki magát s éppen oly pusztítást vihet majd véghez mind a dohányzás; de ezzel még kicsit mondtam, az alkoholt és a dohányt közé azonban bátran oda lehet számítani.

TÁRCZA

A fiatalok.

Irta: Tuba Károly.

A tavasz, az édes termő nedvvel áldott győztes fű gyöngéd lábaival végigtáncolt a földön s minden parányi rög fölsóhajtott. A karcsu omló aranyfürtös legényke megállt s betekintette a végtelen tájat, amerre illatos köpenyben elsuhant, s valami kéjes gyönyörrel itta szemével a föld és az ég ujjongó szerelmét.

Fényfátyol jelenik meg a keleti szélen. Kipirulnak a felhők s éles karmin fény omlik az égre. Ez a fény, ez a szín felemel, megigéz. Aranysugárba reszketve fűrdik minden nesz a völgy, a halom s a róna. Harsan a szó: feltámadt az élet!

Hát persze. Ha Gergely nem rázza bozontos szakállát, hát föltámad az élet, élénk mozgás nyüzsgés a határ képe.

Az idén jólviseelte magát az öreg Gergely kigyelme.

Husvételre már minden szőlőtőke megtisztult nézett ki a földből; mert tudniillik

hogy jókor kitakarandó, hogy meg ne vakuhanak a szemek, azután meg hogy lenyesegetvén az erejét hiába kiszípolozó gíz-gaz dudvás venyigét, egy két nemes csappal az életkeltő nap melegen, mihamarabb kifakadjon hogy termő szőlő gerezdjével biztató reménnyel töltse be a szőlősgazda lelkét.

Hejh csengett is a nyitókapa messzire! A sármány, a pintyőke s a többi pajtás ijedten szálltak fel a sarjadzó fákra; csak a szarka mert szemtelenkedni, lesvén a kövér falatot, amint egy egy bojtos fereg a kapa nyomán a kövér homokföld alól kifordult.

Nos husvételre már teljesen rendbe állottak a szőlők a venyige kévébe kötve, tetszetős kupalakba rakva. Szépen megfésülve mosolyogtak a szőlős földék. Csak egyetleny maradt kócosan. Jőcskán fölverte már a gyom. Az ifju Tandari Bálint tulajdona. Igaz, hogy csak egy fertály.

A faluban suttogni kezdtek.

— A fiatal Tandari nem bír betelni a szerellemmel. Pedig már ugyancsak elmúltak a mézeshetek. Mióta megfésülésedet, más lett a sor! Egyebet se tesz mint az asszonyát őrizi. Még most is féltékenykedik Kasza b

Pistára. Az öreg Tandari nem is akarta, hogy Csörge Tini legyen a menyasszonya. Nem is volt a lagziban, aztán nem is adott egy fityinget sem! De hát hiába, megszerették egymást, mint ahogy az egyik dalosmadár megszereti a másikat s amint a madárnak nincsen messze táj, ahol virág és zöld lomb terem, ugy a szerelmennek nincs akadály, ha érti a szem, amint a másik szem ragyog s érzi a szív, amint a másik szív dobog. A fiatal Tandari is elhozta magának Csörge Tinit a hetedik faluból.

Aztán meg azt is beszéltek, hogy mit ér az az asszony, ha olyan szép is, mint a hetedik menyország angyala ha egyszer „koma“ neki a dolog. Mi lesz belőlük?

Szóíték-fönták a monde-mondát, viték hordták a pletykát. Olyan az, mint a voszott kutya, akkor harap meg bennünket, mikor nem is sejtjük és sokszor halálosan.

Tandariék a nagy boldogságban törőttek is sokat a falu szájával. Csak azért se! a sárga irigység pukkassza meg őket.

A husvételünnep után Tandari kiballagott a szőlőbe híres szép asszonyával. A falu utcáján nagy kegyesen lépkedtek egymás mellett. A kapát senki se vette ki a

A XX. századot méltán nevezték el az idegesség századának s azért a hatóságok dicséretes buzgalommal iparkodnak alkalmas intézkedésekkel az idegesség fokozódását meggátolni. Ilyen intézkedés a közeljövőben hozott kereskedelmiügyi miniszteri rendelet is, mely végét szakította a vasuti mozdonyok észvesztő sipolásának; bátran mondhatom sokaknak igaz öröme. Azt hiszem hogy célszerű lenne egy szabályrendeletet alkotni a Nick-Carterek s az ehhez hasonló műveknek az ifjúságkörében való terjesztése ellen is! Mert egy ilyen füzet elolvasása nagyobb izgató hatással van a mai betegen idegzettü tehát annál könnyebben izgató, gyermekekre, sőt mint sok esetben volt alkalmunk róla meggyőződhetni, — a felnőttekre is.

Igen! A szabályrendelet kellene hozni, mely megtiltana a kapzsi kereskedőnek, hogy az ilyen rémregényeket ifjaknak eladjanak, kiknek a gyerekek nem képesek megérteni a benne fülhalmozott, minden logika híján lévő lehetőségeket.

A művelt külföld honnét oly gyakran kell a példákát idéznünk, már régen belátta ezen dolognak valóban veszedelmes voltát s addig is míg ez ilyen műveknek akadnak pénzéhes kiadói s akadnak oly kereskedők kik merő kapzsiságból terjesztőivé szegődnek az ilyen nemzeti veszedelemnek, a közeljövőben tartott ankétán határozta el a különböző védekezési módokat, melyekhez hasonlóval való élelt nekünk sem szabadna elmulasztanunk.

És addig is, míg ezt sikerült keresztül vinnünk a szülőket s a tanfőfiakat kérjük föl a legszigorubb ellenőrzésre, melynek hatálan nem is lesz oly nagy fogantatja mint gondolnánk, de valami mégis csak lesz s ez a hideg közönyösségnél mégis csak határozottabb.

— y

A kereskedő ifjak táncestélye.

E hó 5-én tartotta szokásos farsangi mulatságát a kereskedő ifjak társulata. A siker úgy erkölcsileg, mint anyagilag miben sem maradt el az előző évek sikerei mögött.

Gratulálunk a rendezőségnek az izlésesen összeállított műsorért, mely valóban nagy élvezetere volt a terem színlígt megeltet közönségének.

Il Trovatore de Verdi, zongorán előadta: Nagy Arthur, művészi játékának finomsága valóban lebilincselte a halgatóságot, úgy hogy a harsány tapsok után még raadást is kellett játszania. Utána Weisz Ludmilla urhölgy „Az egy napos asszony” szerepében igen bájos volt (különösen a babával karján) s oly ügyesen monologizált, hogy attól kezdtünk tartani hogy férjcskéje igen hamar megtalál szabadulni a borbélytól s aztán a kedves durcáskodásnak vége szakad. Jutalma a közönségtől sok-sok taps volt, a figyelmes rendezősegtől pedig egy hatalmas bukéta. Azután Mauthner Aranka urhölgy magyar nótákat játszott czimbalmon, játéka nagy készségről tett tanúságot s nagyban emelte a műsor fényét. A közönség néki is hálás volt s úgyszintén a rendezőség is és az előbbi bukéta pártjával kísérelte azt leróni. Ezután jött az est fénypontja: Ábrányi Emil melodráma: „Mi a haza” Ezt Paskhes Ignáz adta elő dicséretes ügyességgel, a drámai részeknél kellő drámai hívvel. A szavaltat Nagy Arthur kísérte zongorán; ez és a tanítóképző növendékeinek énekkara nagyban emelte a szavaltat hatását. A műsor méltó befejezése volt dr. Kersék János tárogató játéka. Csokonai dalokat adott elő s oly frenetikus hatást ért el velük, hogy a közönség percekig tartó

tapsolásban tört ki. A nagy lelkesedést megjutalmazandó, eljátszotta még Endrődi Sándor örökszép kurucnótáját: Nagy Bercsényi, melynek valódi szépsége, így tárogatón eladva kétszeresen tűnik elő. Salgó Siegfried a konferenciére nehéz szerepét töltötte be s az egyes számok közötti ürességet szellemességeivel, helyjérékű, mindég találó humorával pompásan töltötte ki s állandó derültségben tartotta a közönséget, mely sok tapssal honorálta ebbeli igyekezetét.

A műsor végeztével, Sári és Baros bandája csakhamar rázendítette, a közönség pedig táncra perdült és fáradhatatlanul járták másnap reggelig. (Nem ám csak fiatalig!)

A kik ott voltak, valóban nem bánk meg; táncosokban nem volt hiány azoni a bájos táncosokban sem és ezért az est a lehangulatossabb volt. A tiszta bevétel meghaladja a 300 koronát.

A jelenlévő hölgyek közül a következőket sikerült följegyeznünk.

Asszonyok:

Weisz Adolfné, Quittner Károlyné, Adler Zsigmondné, Vajda Jenőné, Kerny Mihályné, Blum Gyuláné, Boros Gyuláné, Weisz Henrikné, Dukesz Lipótné, Weisz Miksáné, Frommer Mórné, Streicher Józsefné, Spitz Mórné Ujbánya, Blumenthal Jónásné, Weisz Simonné, Schrank Náthánné, Schulcz Ignácné, Kertész Lajosné, Köstky Józsefné, Rappoport Manóné, Heimann Mórné, Erzel Károlyné, Szügyi Jánosné, Weisz Ferenéné, Sollner Simonné, Nagy Arthurné, id. Nagyné, Missák Pálné, Singer Izidorné, Kürti Gósz-távné, Deutsch Mihályné, Wilesek Joachimné, Braun Adolfné, Mauthner Lászlóné, Ternanbaum Sándorné, Kun Józsefné, Straszky Mórné, Bráner Johanna, Medveg Lajosné,

kezükből. A szemük össze-összevillant. Maguk se tudták mit éreznek.

Mikor a szőlőbe értek mind a ketten belebámultak a reggeli kéklő messzeségbe. Aztán megfogták a dolog végét és nyittek rótták késő estig. Csupa gyönyörűség volt a munka. Az asszony ajkán csengett a nóta.

Közbe-közbe Tandari mesélt az asszony-nak a mult időről, amikor még itt a hegyen bőségesen úgy vidám szüret is volt. A muzsika szállott a pástortüzek magasán lobogtak. De ma már a gazdák lelkét megkapta a gyötrő sejtelen... Itt-ott területek pusztulnak el, senyednek az erős venyigék. Vagy kopáran marad a föld, mint egy életlen, nagy halott vagy ha lehet szántogatják s buzát vetnek, tengerit, tököt, répát termelnek.

Hosszu lóca az ablak alatt. Egymás mellé ültek. Az ember sokáig nézte... az asszonyt.

Az lesütötte szemét. Néha találkozott a tekintetük és szó nélkül összemosolyogtak. Aztán az ember kezébe vette az asszony kezét és simogatni kezdte.

Sokáig ültek így. Csöndesség volt. Egyszer csak föliskoltott az asszony.

— Jaj! Véresre harapod a számat! — Nem sajnálsz?

— No csak még egyszer!

— Te... te... megfojtasz.

— Együtt halunk meg.

Az asszony egy fürgé iszökkenéssel kilopva magát az ura karjai közül.

— Hát nem szeretsz?

— Nem.

Pajzán kacagással mondta ezt az asszony, még a fejét is megrázta hozzá. A koromfekete haja szétkuszáltan hullott az arcába. Sövérgős, ingerkedő fény villant meg a szemében.

Tandari mégis elkomorodott. Valami árny futott végig arcán s a nyitott ablakon át kibámult... Nagysokára csupán fojtott hangon kérdezte:

— Hát igazán nem szeretsz?

— Ugyan de bolondos kelmed!

— Azt mondtad az előbb.

— Tréfáltam.

Durcásan, de mégis valami különös bájjal vetette föl ajkát az asszony s a kis ablak felé fordult, nézett ki a zuhogó esőbe. Az ember még inkább bosszankodott.

Nagyokat hallgattak. A lelkük tudja Isten hol járt!

Az asszony sirt. A szemét törülgette. Az meghökent... Persze... persze, megbántotta a szegény asszonyt... Azok a csókok azok a csókok...

— Tini!

A síró asszony megremegett.

Tini, édes Tini ne sírj.

Az asszony felemelte büszke fejét. Mosolygás villant át könnyázott arcán,

— Ugy-e goromba voltam? Ne haragudj rám. És kérge tenyerével szeliden simogatta meg az asszony kuszált haját. Az asszony mosolygott.

— Nem nem! Én voltam a goromba Bálint.

Tandari szólani akart, de az asszony lenyomta a kezét a szájára.

— Csitt. Egy szót se!

Az ember körülölelte az asszonyt és összecsokolta kezét, mindenét. Ugy magához szorította, mintha sohse akarná elbocsájtani.

Az asszony lehunyt a szemét és boldogan túrta a csókot, ölelést, A csók tüze égette.

— Jaj, Bálint elég volt!

— Drágám.

— Véresre harapnál. Nem sajnálsz?

— De. Csak még egyszer...

Steiner Henrikné, Holczmann Bódogné, Pick Edéné, Schweih Ignáczné, Trebitsch Ignáczné, Reitmann Ignáczné, Weisz Ignáczné, Knapp Ignáczné. Csernák Izidorné, Wilcek Salomonné, Knapp Gézané, Dr Steiner Oszkárné, Preisich Győzőné, Kohn Miksáné Ujbánya, Grünwald Józsefné Gr. Kovácsai.

Leányok :

Weisz Ludmilla, Wertheimer Jolán, Kerny Böske, Dukesz Micike, Spitz Honorka Ujbánya, Weisz Zsofi, Laufer Nelly, Engel Janka, Engel Gizi, Farkas Irma, Solner Malvin, Deutsch Margit, Deutsch Margit, Csejki, Wilcek Ilka. Hercz Malvin, Mauthner Aranka, Kun Aranka, Bráuer Renée, Steiner Olga, Reitmann Piroksa, Kohn Aranka Ujbánya, Grünwald Nelly Gr. Kovácsai, Deutsch Sári Nagyd.

Fölülfizetni szivesek voltak :

Dr Weisz Lipót 12, K. Weisz Gyula 7 K. Weisz Henrik Mautner László 6-6 K, Huberth Vilmos Engel Gyula Pollak Adolf cég Kun József 5-5 K, Knapp Gyula Szauer Izidor, Feldmann Gyula, 4-4 K, Faragó Sámuel, Engel József, Loserth Dezső, 3-3 K, Löwy Miksa, Paschkesz Ignác, Klein József, Muzsay József, Fried Gyula, Lázár Emánuel, Köves Samu, Berceller Gyula, Blau Zsigmond, Füredi Albert, Glück Vilmos, Gerő Károly, Wolf Ignác, Wetrlér Rezső, Uhrík Sándor, Fehér Sándor, Berger Ernő, Goldstein Rezső, Rosenberg Miksa Deutsch Izsó, Beregi József, Salgó Siegfried Schönstein Henrik, Adler Zsigmond, Vajda Jenő, Hamburger Mór, Blum Gyula, Boros Gyula, Wertheimer Izidor, Blumenthal Jónás, Fenyvesi Károly, Sollner és Weisz család Springer Mór, Szügyi János, Holló Oszkár Wilhelm Béla, Medvegy Lajos, Steiner Henrik Csernák Izidor, Wilcek Salamon, ifj Weisz

Ignác, Freund Nandor, Knapp Géza, Dr Steiner Oszkár, Kohn Miksáné Ujbánya. Deutsch Gábor Csejki, Braun Adolf, 2-2 K, Stemberger Jenő, Weisz Adolf, Wertheimer Gyula, Weisz Henrik, Frommer Mór, Weisz Miksa, Streicher József, Weisz Simon, Kertész Lajos, Sós Simon, Rappoport Mano, Kelemen Sándor Klein Armin, Braun József, Heimann Mór, Kostyék József, Rónai Emil, Kaufmann Ernő, Missák Pál, Singer Izidor, Kürti Gusztáv, Weisz Marci Deutsch Mihályné, Halász Lipót, Wilcek Joachim, Heksch Samu jogász, Madarász Ödön, Berger Gyula, Tennenbaum Sándor, Grotte Vilmos, Stranzky Mór, Brauer család, Pick Ede, Adler Emil, Pollák Géza, Reitmann Lajos, Schweih Ignác, Trebitsch Ignác, Barsi Mihály, Reitmann Ignác, Knapp Ignác, Weisz Ignác, ifj Frommer Imre, Knapp Géza, Kulifay Gyula, Kovács Sándor, Hochberger József Halász Gyula Schrank Nathán. 1-1 K. Összesen : 214 korona. A szives fölül fizetőknek ezuton is mond köszönetet a Kereskedő Ifjak Társulata. Ugyisintén hálás köszönetet tolmácsolja a műsor szereplőinek, Köveskuthy Jenő t. képző intézeti igazgató urnak, ki szives volt a növendékek ének-karának a szereplést megengedni. Duschek Ernő zenetanár urnak, a kar betanításáért és ugyisintén az énekkarnak is, mely nagy sikerrel oldotta meg föladatát. (K.)

HIREK.

A farsang vége !

Elült a zaj a sima parkettes, fényes csiláros báltermekben, elcsendesedett a nőta elnemt a hegedű s a pezsgős palackok, durrogásába már nem vegyül a rózsásarcu

asszonyok vig kacagása ; vége a bohókás, mulató farsangnak s itt a bőjt ; a hamvazó szerdán már túl is vagyunk, mely emlékeztet a végre, a mulandóságra : Memento homo ! Ember emlékezzél meg róla, hogy por vagy és porrá leszel !

Nem mondhatjuk éppen, hogy az ideai farsang hasonlítot volna valamelyest az elmúlt évek farsangjaihoz. Az idők múlásával meg csappan a jókedv is, a dallos, vig időknél talán már mindörökre vége. Az emberek már mind morózusak, hidegek zárkóztak s még mulatságaik közepette is roppant méltóságosak.

Azonban valami nagy panaszra azért még sincs ok, mert hiszen a szokásos farsangi mulatságok csekély kivétellel mind meg lettek tartva és sikertelenségről sehol sincs panasz.

Csak azokra a régi farsangokra emlékeztető kedves vig derire nem akadunk már többé sehol, erre borult valami homályos árny, melyet akárhogy iparkodunk is elhesegetni, bizony csak nem sikerül sehogysem.

A válságos politikai viszonyoknak is volt némi befolyása az ideai farsangra, hát még a vállainkra nehezedő közgazdasági viszonyok ! Bizony ez utóbbi többeket vont el a heje-hujától, mint a haza szomorú sorsán aggódók száma tesz ki. No de bizzunk a jövőben ! Lesz még szálló lány kenyérrel ! Adja Isten, hogy legyen a magyarnak ennél különb farsanga is !

— **Anyakönyvezetők.** A belügyminiszter a körmöcbányai anyakönyvi kerületbe Huzóczy Lajos rendőrkapitányt anyakönyvvezetővé, Bárány Antal városi aljegyzőt pedig anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki és nevezetteket a házassági anyakönyvvezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta ; egyuttal Backman Gyula anyakönyvvezető-helytest ezen tiszt-sége alól felmentette.

— **Tudományos előadások.** A főgimnázium és az áll. tanítóképző intézet tanárai által rendezett tudományos előadások a következő sorrendben lesznek megtartva : 1910 február 18. 1. Köveskuthy Jenő. Az ó- és középkor szociálizmusa. 2. Deák Miklós. Egyiptom műemlékei. — Vetített képekkel. 1910 február 25. 3. Köveskuthy Jenő. A modern szociálizmus. 4. Deák Miklós. Egyiptom műemlékei folytatolag. — Vetített képekkel. 1910 március 4. 5. Rassovszky Kálmán. Vallás és erkölcs a nevelésben. 6. Kriek Jenő. A tapasztalati csillagászat köréből. — Vetített képekkel. 1910 március 11. 7. Rassovszky Kálmán. Vallás és erkölcs a nevelésben. — Folytatolag. 8. Kriek Jenő. A tapasztalati csillagászat köréből folytatolag. — Vetített képekkel. 1910 március 18. 9. Pap János A virágok élettani jelentőségeiről. A felolvasások és előadások helye a gimnázium rajzterme. — Kezdeté mindig d. u. 6 órakor. — Belépti díj nincs.

Követeljünk mindenütt budafoki F. M. K. E. gyujtót !

— Jaj Istenem !
— Csak még egyszer . . . tízszer . . . ezerszer . . .

— Jaj . . . No . . . megfojtasz.

— Együtt halunk meg.

— Még nem akarok meghalni.

— Hát nem szeretsz ?

— Nem.

No erre aztán mind a ketten édes hamiskásan hosszan kacagtak.

Odakünn elállt a termékenyítő eső. A nap kibukkant a felhők mögül s kekes párába csökölt a föl az ég könnyét.

Tandariék kipirult, nevetős arccal vették elő kapáikat

Az asszony kíváncsian hallgatta . . . nézte a kipirult Tandarit.

Tandari kapája nyelére támaszkodva nézte . . . bámulta a sárgás fekete rögöt hosszan némán. Az arca ugy elkomorult. Hirtelen ledobta magát a földre, lefeküdt a szőlőtőke mellé, fülét a földre nyomva és ugy hallgatódzott.

Hiszzen még a rágást is lehet lopva hallani . . . hallga csak hallga ! Miféle csodabogara lehet ez a jó Istennek ?

A szép fiatal asszony is elszomorodott. Megértette. Szeme könnybe borult s tekintete a földön fetregő urára tapad.

A következők azüreték már semmi kétséget nem hagytak a szegény emberek lelkében.

A nagy kádak már tavaly is ott heverték minden pince torkolatában érintetlenül. Szomoruan balagtak föl az emberek a dombra, szüretelésre elég volt a putton is.

— Hejh a muzsika hurjai elpattantak örökre ! Megszűnt a tánc, ősszel olyan a szőlőföldek tája mint egy sírhalmas temető.

A kiszedett megölt tőkékől minden esztendőben hatalmas tüzeket raktak. Száll . . . száll az áldozati füst az ég felé. Azután arról megy a szóbeszéd, hogy valamikor a drága musttal locsolgatták a szilvafa gyökereit.

Nem volt becsülete a bornak.

Meg is bünhödtünk érte keservesen. Minden év meghozza a szőlő új veszedelmét. Örökös aggodalom.

Lesz-e még vig szüret ?

A jó ég tudja !

Hazafelé vették utjukat

Az utcán apró gyerekek zsvajoztak.

Egy szőke nagy kékszemű apróság pendült Tandariné elé. Lehajolt és megcsökölt a gyermeket, aztán az urára nézett és pajkosan összenevettek

— **Nagy idők tanuja.** A legnagyobb részvétellel vettük a szomorú hírt, hogy Csóti Antal 48-as honvéd, akiben Csóti Márk főgimnáziumi tanár édes atyját gyászolja, — folyó évi január hó 31-én, 81 éves korában Szegeden, végelgyengülésben meghalt. A szabadságharcnak vitész bajnokát február hó 2-án a rokonságon kívül nagyszámu gyászoló közönség kísérte utjára. Nyugodjék békeben!

— **Steiner József** butorkereskedő hirdetés-lépek t. olvasóinak figyelmébe ajánljuk.

— **A szabadságharc hősei** kik annak idején hősiességgel küzdöttek a szűzmáriás lobogók alatt, halálmegevető bátorsággal mentek nekik a biztos halálhoz s azoknak a keveseknek kiknek száz sebtől vérezve bár, de sikerült kikerülniök a halált s most galambösen rokkant inakkal, megtörve a rájuk nehezdedő idő s a nyomoruság súlya alatt tengődnek itt közöttünk, — ilyen sorsot biztosított a szabaddá, a függetlenre tett magyar haza. Az öreg honvédek között általános a panasz, hogy mimindenféle, tőlük ma már teljes lehetetlenség számba menő bizonyítékokat követelnek a minisztériumban annak bizonyítására, hogy ők valóban a szabadságharc honvédei, kiket az inség már arra kényszerítet, hogy beadják folyamodásukat az államizsnának is nevetségesen kicsiny nyugdíj iránt. S mily kevesen vannak a minisztérium boszantó kicsinyességei miatt, kik ezt is megtudják kapni. Csoda, hogy a szabadságharc féltenei még kibírják az ilyen megaláztatásokat, melyek napról-napra érik őket. Szégyenteljes világitást vet a mai viszonyokra a belügyminiszter legújabb rendelete is, mely a 48-as honvédek eltemetéséről intézkedik. A szabadságharc hőseit nem mint a nemzet halottait az ország költségén rendeli eltemetni, hanem mint az utszélen elpusztult koldust, kit a község temettet el. Fájdalmasan szomorú állapotok!

— **Vetőmag beszerzése.** Mint értesülünk, új termelésű luczernából az idén közel sincs annyi, a mennyi szükséges. Sok felől fognak azért olyat ajánlani, mely régi maggal és értéktelen Turkesztániával lesz keverve. Répamagból a szükségletnek alig teremt $\frac{1}{3}$ -ad része. Hogy mi mindent fognak megpróbálni csiraképes, fajazonos répamaggyanánt eladni a gazdáknak, arról sokat lehetne írni. Ily körülmények között óriási fontossága van a védekezésnek, mely első sorban abból áll, hogy ne induljanak a látszólagos alacsony árak után, hanem figyeljenek az áru minőségére. Ugyanis a magas árak minden esetre arra készítetnek egyes megélárusítókat, hogy régi, csiraképtelen mag hozzákeverésével

alacsonyabbra szállítsák le az árt s így természetesen az értéket is, miáltal olcsóbb árakat szabhatnak. Ezért ajánljuk, hogy gazdáink az idén a legmesszebbmenő garanciát kössék ki úgy a gazdasági, mint kerti magvak bevásárlásánál s különösen a külföldi cégektől követeljük, hogy szavatoljanak a magyar mezőrendőrségi törvények szerint, különben nem lehet tőlük kártérítést kapni. Hogy azonban eleje vételessék a sok kellemelességnek és súlyos károknak, legajánlatosabb hazai céget igénybe venni mint p. o. a közkedvelt Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedését Budapestben, mely cég becsületben áll fenn már 36 éve és különben is be van igazolva, hogy a Mauthner-féle magvak a legjobbak és azokban még soha senki sem csalatkozott.

— **Megmérgezett mák.** A pozsonyi kir. törvényszék vizsgálóbírója sürgős megkeresést intézett a lévai rendőrkapitánysághoz, hogy Klein Benő és Weisz Salamon helybeli kereskedőknél található és Abalesz Miksa pozsonyi kereskedőtől származó mákot azonnal foglalja le, mert alapos az a gyanu, mely szerint a mák, méreggel van vegyítve s így az büntett utján került a forgalomba. A rendőrség a megkeresésnek eleget téve, a nevezett kereskedőknél 9 mm. mákot, mely a pozsonyi kereskedőtől származik, le is foglalt, s abból $\frac{1}{4}$ kgr. mintát véve, lepecsételve elküldte a m. kir. állami magvizsgáló állomásnak, hivatalból megvizsgálás céljából. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy nem-e fordult elő városunkban is megbetegedés, vagy haláleset a mérgezett mákból kifolyólag, mint Pozsonyban.

— **Ismeretterjesztő előadások.** A helybeli kath. Legényegyesületben f. hó 13-án d. u. 4 órakor dr. Novy Ferenc és Pap János tanár urak fognak tartani előadást. Szavalni fognak: Csuvára László e. t., Tóth Marcsa k. a. és énekel: Medvecký Ilonka k. a. Belépti díj nincs.

— **Halálos baleset.** Mult hó 29-én a csifári béruradalom területén egy kisebb vadásztársaság körvadászatot tartott. — A vadászat befejezése után, haza felé indulóban Szekeres István erdőőr átadta fegyverét Petrovics Mihály csifári lakos, hajtónak, hogy azt vigye. — Menés közben a fegyver kakasa egy bokor ágán felakadt, minek következtében a valon bordott fegyver elsült és a Petrovics előtt körülbelül két lépésnyire haladó Hugyik Lajos 17 éves ugyancsak csifári lakos halálosan megsebesítette. A súlyosan sérültet, míg haza szállították — utközben kiszendeték az orvosi boncolás belső elvérzést állapított meg.

— **A főgimnáziumi hangverseny főpróbáját** tegnap tartotta meg a gimnázium ifjúsága a teljes műsor előadásával a városháza nagytermében. A legnagyobb precizitással betanult számok igazán élvezetes előadással párosulnak. Kitünőnek ígérkeznek úgy a zene, mint a komoly és vig szavalati számok. Igazi magyar gyönyörűséget és lelkesedést kelt a kurucok költészetéről szóló felolvasás, melyet a közbeszótt kuruc énekek még pompásabbá festenek. Az énekszínek közül a férfikar által előadandó „Bordal” bizonyára megnyeri az egész hallgatóság osztatlan tetszését. Általában szólva a főgimnáziumi ifjúság igazi szellemi sikerének lesz tanuja a nagyszámu közönség, mely a legszivesebb érdeklődéssel várja már a hangversenyt. Az est főpontját a szindarab képezi, melyről most csak annyit jegyzünk meg, hogy a művelt embert méltán tudja gyönyörködtetni. Már magában a darab tárgyában rejlt komikum is nevetésre készítet. Így bizton ajánlhatjuk mindenkinek, ha egy igazán élvezetes estét óhajt magának szerezni, ne mulassza el ma este a főgimnázium hangversenyét. (E)

Vegyészeti iparunk újabb sikerei. Örömmel értesülünk a Kabinszappangyár r. t. ama sikereiről, melyeket legújában kitünő minőségű vegyiszta Viaszszinszappan néven forgalomba hozott gyártmányának bevezetésével ért el. Kompetens tényezőkhöz egybehangzó nyilatkozata szerint e szappan hivatva van az összes külföldi gyártmányok kiszorítására. A Kabina féle Viaszszinszappan a t. vásárló közönségnek és olvasóinknak b. figyelmébe ajánljuk.

— **Az adó kamatja ex-lexben.** Az előfizetett adó után a törvény öt százalék kamatot biztosít az adózónak. Lukács László pénzügyminiszter rendeletben értesítette a pénzügyi igazgatókat, hogy az adófizetőktől az ex-lexben sem lehet megtagadni az előre fizetett adó után a kamatmegterítést.

— **Grana ételszír?** Bécsi portékát árasztanak ilyen címen szét Magyarországon. Hogy ez sem tiszta szer, úgy mint az osztrák politikai szatócsárúk, arra a földmivelésügyi miniszter figyelmeztet. Vegyitanilag megvizsgálta a szenzációs ételszír s kislált, hogy minden van benne, csak zsír nincs. Tartalma közönséges repceolaj. Tehát a vigyázat nem árt!

— **Az alkohol áldozata.** Koncz Sándor lévai lakos folyó hó 6-án hirtelen meghalt. A megejtett orvosi vizsgálat szívbenulást állapított meg. Az illető megrögzött alkoholist volt, ki a sok pálinka ivástól már napokkal ezelőtt örvöngő állapotban a városban bolyongott.

A Sipiczky cukrászdában Piacz-tér, Mártonffy-utca 2. sz. lehet kapni a legfinomabb :: (Friedmann házban.)

süteményeket, tortákat, desszerteket, bonbonokat, elsőrendű friss teasüteményeket, fagyalt, parfé, krém és minden a cukrászathoz tartozó alkalmi cikkekét finom kivitelben és jutányos árban. Rendelések azonnal elkészítetnek! Tiszta és pontos kiszolgálás!

A n. e. közönség szíves partfogását várja, tisztelettel SIPICZKY cukrász.

Az állatvizsgálat szigorítása. A földművelésügyi miniszter körrendeletét intézett az ország összes törvényhatóságaihoz, amelyben fölhívja őket, utasítsák az állatvasári szakértői teendőikkel megbízott állatorvosokat, hogy a vásárra fölhajtott állatokat a legszigoribban és legpontosabban vizsgálják meg. Okot a rendelet kibocsátására az szolgáltatott, hogy az utóbbi időben a vásárra fölhajtott állatok vizsgálatát nagyon felületese- sen végezték.

— **Mulatságok.** A kath. kör e hó 7-én jól sikerült tea estélyt rendezett. A kör által rendezni szokott estélyeket a fesztelen jókedv jellemzi s ez teszi azt, hogy számosan oly szívesen vesznek ott részt.

Ugyanakkor az Iparos Olvasó Körben is egy sikeres farsangi estély volt, melyen nem csak a kör tagjai, hanem azok vendégei közül is sokan gyarapították a jelenlévő mulatozók számát.

— **Anyakönyvi bejegyzések.** *Születések:* Potoczky Lajos, Brezina Mária: Irén; Györgyi Lajos, Gyurcsinka Adél: József; *Házasság:* Pákozdi Lajos Mikola Mária rkath. Zimányi Gusztáv Dúska Mária rkath. Löwinger Henrik Schulcz Etel *izr.* *Halálkozás.* Tolnay János 51 éves tüdőgümőkór. Koncz Sándor 46 éves szívbénulás. Özv. Bakos György 76 éves hevenybéllhurut Özv. Surman Jánosné Mihálka Mária 78 éves aggkorivégkimerülés.

Közgazdaság

A tagosításról.

Az elmondottakból világosan kitűnik, hogy a törvényhozás kellőképpen átértékelte a tagosítás jelentőségét. Valóban a mezőgazdaság fejlődésének egyik nélkülözhetlen következménye csaknem, hogy a különböző birtoktestek ne fekdűjenek szanaszét a község határában olymódon, hogy azok egy része valósággal megközelíthetetlen a birtokosra nézve. Belterjes gazdálkodást elképzelünk is lehetetlen anélkül, ha a föld tulajdonosának nincs módjában ellenőrizni, állandóan szem előtt tartania birtokainak jó nagy részét.

Az itt felsorolt intézkedések azonban annak a bizonyosságai is, hogy a törvényhozás tudatában volt, mennyire kétélű fegyver lehet a tagosítás. A törvény intézkedéseinel a fő súlyt tehát arra fektette, hogy a lehetőség határain belül épségben tartsa az egyéni tulajdonjogot, s amennyiben ez lehetetlennek mutatkoznék, a tagosítási eljárás technikai keresztülviteléből senkit, semmiféle károsodás ne érjen. A jövő mutatja meg, hogy az intézkedések mennyiben válnak be a gyakorlatban, előttünk csak az az egy bizonyos, hogy a tagosítás az ország igen sok községében valóságos közzükséget képez, de a legtöbb helyütt utját állta ennek az esetleges visszaélésektől való félelem. (vége)

A szerkesztésért a lapkiadótulajdonos felelős.

Előkelő lakomák főzését a legmagasabb igényeknek megfelelően elvállalja, vidékre is, ::
Huszágh Adolf

gégyári vendéglőn, szakács és csukrász, Vihnyefürdő Baramegye. Főzőtanfolyam urleányok részére június 15-től szeptember 15-ig.

Azonnal felveszek egy tisztességes fiút 14-15 évest kéményseprő tanoncznak teljes ellátással, vagy anélkül
Havas Sándor Zseliz.

DOHÁNYZÓK

Saját érdekében áll, minden szivarkahüvely fogyasztónak, hogy egészségét kimélje és csak jó hüvelyt használjon
a Sorompó és Rizlabin

szivarkahüvely a legjobb, egy-szeri meggyújtásnál végig ég, nem büzös, nem glizerines miért is a legjobban ajánlható.

100 darab ára 24 fillér.
1000 „ „ 2 kor.

Kapható: SCHULCZ IGNÁCZ papíráruházában, Léván, Kazinczy-u. 2.

Legnagyobb választék báli cikkekben!

Legújabb női szövetek, selymek, tüllek, batisztok madeira himzések, selyem, gáz- és tülle-
echarpok, keztük, legyezök

LEGÚJABB FÉRFI DIVATCIKKEK

cilinder, smokking ingek, keztük, nyakkendők, gallérok, kézelők, harisnyák és gombok

Holzmann Bódog

férfi és női divatáruházában Léván

Használjunk
KABINA-féle!
Viasz
szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb;
egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más
szappannal való 3-szoros átdörzsö-
léssel.

Tisztaságért szavatosság!

Medveggy Lajos
czukrászata Léván.

Ajánlja naponta frissen készült
süteményeit, desszerteket, bonbono-
kat, fagyalt, parfee és krémeket.
Minden e szakmához tartozó cikketek.

Rendelések
felóra alatt készülnek.
Pontos kiszolgálás! — Olcsó árak!

Interurban telefon 12.

T Ü Z I F A,

porosz szén
és

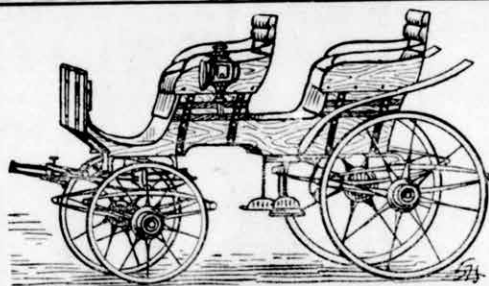
pirszén
rendeléseket
elfogad és
házhöz szállít

Braun József és Fia

(Honvéd-utca, Wertheimer-ház.)

H Á Z

Hont megye Bátban 294. sz. 3 szoba,
konyha, kamra, fűskamra, pineze, 2
konyhakert május 1-től bérbe adó,
esetleg eladó. Feltételek Léván:
Tokody Imrénél tudhatók meg.

Motorerőre berendezett

kocsigyár!!

Györgyi Bajos ajánlja tulhalmozott
izléses kocsik és
lószerszám raktárait, valamint utazó bőrön-
dök és bőr-disz munkák. Használtkocsik előnyös árban
 bevittatnak vagy becséreltetnek!

Vonalozott

üzleti könyvek, naplók, főkönyvek, pénztár könyvek,
strazzák, másolókönyvek kiváló tartós kötésben,
linom, jó papírosból, tiszta, gondos munka, —

kellemes kezelés. Dus választék, olcsó árak mellett kaphatók

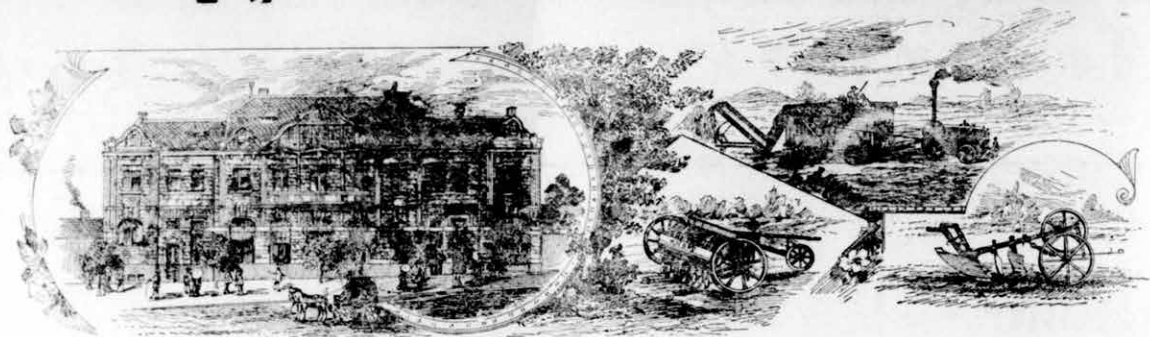
Schulcz Ignác

papíráruházában és
könyvnyomdájában

Léván.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Me. Cormick ***

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók. ***

Műkölapos jégszekrények. Világhírű láncoskutak.
Községi és kerti fecskendők.

KOHN NATHAN
ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

— készítője. —

Megbízható bevásárlási forrás.
Levélneni megkeresésre mintákkal
személyesen teszem tiszteletemet.

Kerékpár
alkatrészek és

kerékpárok

a legjutányosabb
árban kaphatók

Róth K.

vaskereskedésben
Léván, Kossuth-tér.

WEISZ SIMON

NÓRINBERGI- ÉS RÖVIDÁKVI NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETŐFI-UTCZA.

Dús választéku raktárt tart
fa érc koporsókból
koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Üzlet áthelyezés!

Butor üzletem, kárpitos és
asztalos műhelyem

1910. május 1-től a **Wertheimer-féle házba**
Báti-utca 1. szám alá helyezem át.

Kérem az igentisztelt vásárló közönséget, hogy vállalatomat továbbra is
támogatni szives legyen. — Raktáron vannak a legmodernebb lakberendezések,
melyek saját asztalos műhelyemben készülnek

teljes tisztelettel

Steiner József

butorkereskedő, kárpitos és asztalos.